

Vejledning / Råd og vink

Stx – bekendtgørelsen

Musik C

Undervisningsministeriet
Afdelingen for gymnasiale uddannelser

2010

Musik C – Stx

Vejledning / Råd og vink

Afdelingen for gymnasiale uddannelser 2010

Alle bestemmelser, der er bindende for undervisningen og prøverne i de gymnasiale uddannelser, findes i uddannelseslovene og de tilhørende bekendtgørelser, herunder læreplanerne. Denne Vejledning/Råd og vink indeholder forklarende kommentarer til nogle af disse bestemmelser, men indfører ikke nye bindende krav. Desuden gives eksempler på god praksis samt anbefalinger og inspiration, og den udgør dermed et af ministeriets bidrag til faglig og pædagogisk fornyelse. Citater fra læreplanen er anført i kursiv.

1. Identitet og formål

SE AFSNIT I VEJLEDNING FOR A-NIVEAU OM FAGETS IDENTITET, METODER OG VIDENSKABSTEORI

1.1 Identitet

”Musikfaget forener en teoretisk-videnskabelig, en kunstnerisk og en performativ tilgang til musik som en global og almenmenneskelig udtryksform. Musikfaget integrerer elementer fra det humanistiske, det naturvidenskabelige og det samfundsvidenskabelige område med henblik på almindelse, identitetsudvikling og studiekompetence. Igennem den skabende proces og musikalske udfoldelse spiller musikfaget en væsentlig rolle for skolekulturen.”

”Teoretisk-videnskabelig” er linket til musikvidenskaben og de musikvidenskabelige uddannelser på universiteterne og en markering af, at en grundstøtte i faget er kundskabs- eller vidensdelen, som altså er akademisk forankret. ”En kunstnerisk og en performativ” er en reference til de kunstneriske uddannelser som fx konservatorierne, men også en markering af, at musikfaget beskæftiger sig med en æstetisk og en udøvende, kunstnerisk og opførelsesrettet (performativ) dimension.

”Almindelse og identitetsudvikling” refererer til pædagogiske og receptionspsykologiske forhold i undervisningen og læringsprocessen. Benævnelsen ”Studiekompetence” markerer, at selv om en del elever vælger faget af interesse, og nogle også ud fra et ønske om at videreudanne sig inden for musik, så skal faget kunne tilbyde generelle studiekompetencer.

Musikfaget hører grundlæggende til inden for humaniora. Genstandsfeltet er den klingende og/eller nedskrevne musik. Musikken er historisk, tidsmæssigt, bevidsthedsmæssigt, kulturelt/socialt og mediemæssigt forankret. Den er både et alment og et individuelt udtryk. Eleverne skal forholde sig analyserende og fortolkende til andres musik (musikkundskab) og egen fremførelse (musikudøvelse). De skal udtrykke sig *i* og *om* musik. Det er som metode en vekselvirkning mellem at forholde sig til *hvordan* i enkeltdelen og til *hvorfor* i et helhedsperspektiv. I denne forståelses-erkendelses- og oplevelsesproces anvender musikfaget metodiske elementer fra andre humanistiske/kunstneriske, naturvidenskabelige og samfundsvidenskabelige fag.

Musikfaget balancerer mellem et liv som alment gymnasiefag og som kunstfag. Faget indgår på lige fod med den øvrige fagrække, og dog har det i sin dagligdag og ved eksamen nogle egenskaber, som adskiller det fra andre fag. Faget indgår i skolens synlige liv mere aktivt end mange andre fag, og elevernes musikbeskæftigelse i timerne afstedkommer med jævne mellemrum fremførelser for resten af skolen i forskellige sammenhænge - koncertbegivenheder, morgensamlinger, musicals m.m.

Mange af de elever, der vælger musik på C-niveau vil gerne synge og spille og/eller blive klogere på deres musikinteresse. Så selv om de skal lære en del på de timer, der er afsat til et C-niveau, så bør man fastholde og udbygge glæden ved både at lytte til og udøve musik.

1.2 Formål

”Undervisningen skal udfordre og udvikle elevernes musikalske univers og give dem faglige redskaber til at udtrykke sig om og i musik samt kvalificere deres forudsætninger for at beskæftige sig med musik som lyttere og som udøvende.

Gennem analyser af musik og musikrelaterede forhold og ved at arbejde med musikalske parametre, musiklære, hørelære og musikteori, skal undervisningen bibringe eleverne musikalsk kunnen og -bevidsthed. Undervisningen inddrager historiske, samfundsmæssige og kulturelle perspektiver og giver dermed eleverne øget omverdensforståelse.

Musikudøvelse udvikler elevernes samarbejdsevne og giver dem mulighed for at opleve musikalsk fællesskab.”

Beskæftigelsen med musikken i en gymnasiefaglig sammenhæng på et C-niveau indebærer analyse, fortolkning, diskussion og erkendelse set i et musikalsk og almindende perspektiv, men rummer også anvisninger på og oplæring i generelle studiekompetencer, som kan anvendes bredt i den gymnasiale uddannelse og senere hen.

I musikkundskab skal eleverne anvende fagets redskaber og terminologi på såvel deres egen musik som på musik, de ikke af sig selv ville stifte bekendtskab med. Undervisningen skal således kvalificere elevernes daglige musikinteresse og -forbrug og udvide deres musikalske horisont, samt se musik i et flerfagligt perspektiv. Læreplanen angiver en række hovedområder for musikbeskæftigelsen og inddrager kunstmusik og populærmusik, dansk og udenlandsk musik, gammel og helt moderne musik. Erkendelse og forståelse af musikkens betydning, udtryk og indhold kan etableres på mange planer og med forskelligt udgangspunkt.

I musikudøvelse er det hensigten, at eleverne skal introduceres til deres egen stemmes muligheder i en musikalsk sammenhæng, samtidig med at de også anvises basal teknik på rytme-, bas- og akkordinstrumenter, så det vil blive muligt mod slutningen af forløbet at kunne spille og synge sammen i mindre eller større grupper. Ud over en glæde ved at arbejde med musikken og til slut opføre den, bidrager musikudøvelsen også til væsentlige samarbejdskompetencer, som eleven kan anvende i andre sammenhænge – den gensidige respekt, den slidsomme gentagelse, præcision, kompromis, musikalske valg, lytte til hinanden, hjælpe hinanden, samarbejde m.m.

2. Faglige mål og fagligt indhold

Da musiklæreplanerne på alle niveauer henviser til disciplinerne musiklære, hørelære, musikteori og kategorien musikalske parametre, skal der hermed forsøges en udlægning, vel vidende, at der er mange overlapninger og mange andre måder at definere begreberne på.

Musikalske parametre: De musikalske parametre er et musikalsk ”overbegreb”, der udgør en typologisering af musikkens bestanddele i det musikalske udtryk dvs. tonehøjde (melodi), samklang

(harmoni), varighed (rytme, tid, tempo), styrke (dynamik, volumen), klang (sound, timbre), struktur (form), stil (genre). Musiklæren anvendes i beskrivelsen, analysen og forståelsen af de musikalske parametre

Musiklære – som af mange både lærere og elever i daglig tale benævnes musikteori - omfatter beskrivelser af de virkemidler, musikere og komponister anvender i og om den levende og nedskrevne musik. Det er typisk fremstillinger, der bygger på og anvender historiske og empirisk funderede teorier som fx nodelære, rytmelære, instrumentlære, akkordlære eller harmonilære, satslære, formlære, melodilære, toneartslære og brug af fagterminologi

Hørelære: I forståelsen, tilegnelsen og den pædagogiske tilrettelæggelse af stoffet anvendes hørelære som hjælperedskab. Den omfatter således typisk aktiverende lytte- og udførelsesøvelser i forbindelse med skærpelse af kompetencer inden for rytmik, melodik og harmonik.

Musikteori: Opdeles i gymnasial sammenhæng i: 1. Arbejdet med skriftlig musikteori dvs satsarbejde og arrangement. 2. Musikvidenskabelig teori dvs videnskabeligt forankrede analytiske tilgange til en overordnet kategorial forståelse af musikken (fx musikhistorie, stilanalyse, fænomenologi, betydningsdannelse, psykologisk analyse, musiksociologi og –etnografi). Den vil ofte forholde sig til egen metodeanvendelse

Musikkundskab (-teori og –historie)

Som de fire første faglige mål er beskrevet i læreplanen, udgør de en musikfaglig taksonomisk progression fra beskrivelse, analyse, til perspektivering og endelig vurdering af den anvendte metode.

Hovedsigtet på dette grundlæggende niveau er, at eleverne skal kunne forholde sig analytisk og fortolkende til musikkens grundlæggende byggestene – de musikalske parametre, gennem anvendelse af fagterminologi fra musiklæren.

De bør opnå et elementært kendskab til forskellige genrer og stilarter samt forstå, hvilken tradition, kultur og tid de er en del af, og eleverne må kunne videreformidle dette kendskab og denne forståelse.

Eleverne skal efter et års undervisning kunne omgås den klingende musik og notationen heraf med brug af de mest gængse fagtermer i beskrivelsen af det hørte. De skal også i nogen grad kunne argumentere for det hørte, men det vil ikke være forventeligt, at det er forankret i en tilbundsgående teoretisk forståelse. Noget vil være oplevelsesorienteret, noget vil være vidensbaseret og noget vil være dokumenterbart ud fra en enkel, grafisk gengivelse. Overordnet kan man sige at C-niveauet repræsenterer den auditive tilgang kombineret med forståelse og anvendelse af grundlæggende musiklærebegreber.

-identificere musikalske parametre i forskellige stilarter og genrer i vestlig kunst- og populærmusik og ikke-vestlig musik

-foretage en analyse af den klingende musik og den grafiske gengivelse heraf, ved hjælp af grundlæggende begreber og metoder fra musiklære, hørelære og musikteori.

Efter at eleverne igennem undervisningen i grundforløbet har stiftet bekendtskab og arbejdet med udvalgte musikalske parametre eksemplificeret gennem musik fra forskellige stilarter, bør de som slutmål på C-niveau være i stand til selvstændigt at fremlægge en musikalsk analyse af et nummer. Den vil basere sig på en auditiv analyse kombineret med dokumentation i den grafiske gengivelse. Analysen bør indeholde elementer som instrumentation, tempo, taktart, groove, form og tonalitet,

afhængig af det studerede emne. Denne mere beskrivende del bør perspektiveres til musikkens tilhørsforhold til en historisk periode, til en musikalsk stil/genre, kulturkreds eller samfundsmæssigt kontekst.

Det er ikke et mål i sig selv at eleverne på C-niveau skal lære noder for nodernes skyld, men af hensyn til en elementær beskæftigelse med fx melodi, rytme og harmonik kan det være en genvej til at beskrive og dokumentere musikalske forhold via nodebilledet. De bør dog mere overordnet set kende til helt almindelig notation, gentagelsestegn, volter og becifringstegn. Hovedsigtet er, at det visuelle forenes med det auditive, så man ved hvad man taler om og hvor man er i det musikalske forløb. En indfaldsvinkel er også at anvende forskellige former for grafisk fremstilling som visuel støtte til at fastholde det hørte. En mulighed kan være at kombinere lyd og billede via computerprogrammer som fx Audacity, hvor det hørte og det visuelle kan kombineres til mindste detalje.

-demonstrere viden om fagets identitet og metoder

I forbindelse med almen studieforberedelse skal eleverne, i en undersøgelse af en sag, et tema, et emne, kunne anvende, reflektere over og vurdere fagets metoder, muligheder og begrænsninger. Det betyder at man på et velvalgt tidspunkt i undervisningen ser faget i helikopterhøjde. Hvad er det vi gør, hvorfor og i hvilken sammenhæng? Derfor bør eleverne gøres bekendt med fagets identitet og metoder som gymnasiefag. Det kan anbefales at sammenredigere et diskussionsoplæg ud fra denne vejlednings identitetsafsnit, kombineret med læreplanens afsnit om didaktiske principper og forklare, hvad der gemmer sig bag benævnelserne. Tilsammen dækker de to afsnit en beskrivelse af begge fagets sider –den udøvende og den kundskabsmæssige. På B- og A-niveau bør eleverne stifte bekendtskab med musikfagets yderligere akademiske (videnskabsteori) og kunstneriske perspektiv.

SE VENLIGST TILLIGE ET UDDYBENDE AFSNIT I VEJLEDNING FOR MUSIK A-NIVEAU

- opsøge og anvende fagrelevant kildemateriale fra trykte og virtuelle medier

Det er et mål at eleverne forstår at skelne kvalitativt imellem det meget omfattende materiale, der er tilgængeligt om musik. En fælde udgør de mange fanbaserede hjemmesider om et utal af pop- og rockgrupper.

Musikudøvelse (sang og sammenspil)

Målet efter et års sang- og instrumentalundervisning er, at eleverne skal kunne indgå i en musikalsk sammenhæng med brug af sangstemmen og/eller instrumenter som bas, trommer og keyboard på et niveau, som kan tåle en offentlig fremførelse. De skal kunne demonstrere grundlæggende instrumentale og vokale færdigheder som udtryk for lydhørhed og musikalitet. Noget højt teknisk niveau er ikke forventeligt, men som samlet præstation kan gruppen eller holdet nå langt.

2.2 Kernestof

Musikkundskab

-grundlæggende musyklære og høreklære

Der er ikke fastlagt kanoniske krav om, hvad og hvor meget eleverne skal kunne inden for de to områder, for det afgøres i høj grad af det musikalske materiale man arbejder med.

Det anbefales, at eleverne så tidligt som muligt forstår, at musik har sit helt eget sprog og at der med til kvalificeringen af lytningen, udøvelsen og oplevelsen hører en bevidstgørelse om dette

sprog. Der er således en god idé hele tiden at kombinere musiklære med hørelære, så eleverne forstår sammenhængen mellem den grafiske afbildning, den teoretiske forståelse og den klingende lyd...intervaller på node, kombineret med eftersyngning af og lytning til intervaller, rytmer på noder kombineret med elevproducerede og -frembragte klappe- eller instrumentgrooves.

-musikalske parametre via klassisk musik, rytmisk musik, ny kompositionsmusik, dansk musik, folkemusik, og ikke vestlig musik

Det bærende for ideen på dette grundlæggende niveau i musik er at kernestoffet afspejler et meget bredt musikalsk felt. De forskellige stilarter skal inddrages i belysningen af de musikalske parametre. Der er således ikke tale om emneforløb i de omtalte kategorier, men om at dykke ned i form, tempo, taktart osv ud fra forskellige typer af musikalske stilarter.

-musikhistoriske og musikkulturelle forhold inden for klassisk musik og rytmisk musik

Også her er der tale om en vis pædagogisk og undervisningsmæssig frihed. Hovedsigtet er at eleverne oplever musikken som en del af en tid og en udvikling og at den er forankret i sociale og kulturelle forhold. Det kan realiseres som et kortere oversigtsforløb inden for klassisk musik og populærmusik, men det kan også realiseres som et historisk nedslag, hvor tiden lige før og lige efter belyses. Det kan være at klassen skal på ekskursion til det lokale koncertsted med musik af Mozart. I undervisningen beskæftiger man sig med stilen wienerklassik, med dens tilhørsforhold til det nye borgerskab og hvordan den på afgørende vis lyder anderledes end barok og højromantisk musik. Derved bliver musikken sat ind i en historisk og kulturel ramme, som kan danne optakt til koncertbesøget.

Musikudøvelse

I musikudøvelse indgår stemmetræning/stemmeopvarmning og den enstemmige sang indtager en central plads i musikudøvelsen på C-niveau. Det er lærerens opgave at sammensætte et repertoire af enstemmige sange, så eleverne stifter bekendtskab med både den danske sangskat - nye som ældre sange, viser og salmer - samt udenlandske sange inden for både den rytmiske musik, den klassiske musik og folkemusikken. Ligeledes bør holdet arbejde med flerstemmighed inden for et bredt repertoire af hjemlige og udenlandske satser med eller uden instrumentalt akkompagnement. Indstuderingsarbejdet – med eller uden lærerens mellemkomst - skal sigte imod en fremførelse for andre.

2.3 Supplerende stof

Når det i læreplanen angives, at det ikke er tilstrækkeligt at beskæftige sig med fagets kernestof, men at man også skal beskæftige sig med ”*aspekter af bl.a. musikkens historiske og aktuelle, kulturelle og sociale samt formidlings- og mediemæssige forhold*”, betyder det, at den værkinterne og den musikanalytiske beskæftigelse i snæver forstand, skal bredes ud og perspektiveres. Dette forhold er en del af fagets identitet og de fleste af fagets lærebøger og musikhistoriske fremstillinger har allerede dette perspektiv beskrevet som en naturlig del af ”studiet”, hvad enten det gælder den klassiske musik, det populærmusikalske område eller den ikke-vestlige musik.

Perspektiverne er mange og skal forbinde det interne med det eksterne, det aktuelle med det historiske, det nationale med det globale osv. Arbejdet med det supplerende stof skal problematisere, stille spørgsmål, perspektivere og skabe sammenhænge for eleverne. Det er samtidig beskæftigelsen med det supplerende stof, der kan medtænke en lang række af uddannelsens øvrige fag.

3. Tilrettelæggelse

3.2 Arbejdsformer

Musikkundskab

Musikundervisningen på C-niveau falder typisk i et grundforløb og et projektforsløb. I grundforsløbet arbejdes der i musikkundskab med de grundlæggende musikalske byggesten, hvor eleverne i projektforsløbet fordyber sig i et særligt studeret musikemne.

Grundforsløb

Det er et mål med undervisningen på C-niveau, at eleverne skal lære at beskrive de musikalske parametre ved hjælp af musiklæren og fagterminologien. Det kan være musikalske parametre som fx lyd, rytme, melodi, samklang og form. Det er disse almene, musikalske byggesten, der udgør omdrejningspunktet for undervisningen og i mindre grad, hvilken genre eller stilart, der er tale om. Man kan fx beskæftige sig med musikalsk form og her inddrage en barokrondo, irsk folkemusik, en jazzstandard og et rocknummer. Hensigten er at eleverne skal kunne høre og forstå musikalske former. Eller man kan over en periode beskæftige sig med puls, rytme, tempo, taktart og også her inddrage lytteeksempler fra alle tider og alle steder, og selvfølgelig også selv udøve dem. Det kan være en pointe at man anvender de samme musikstykker som ved den musikalske form. Hensigten er tilsvarende, at eleverne oplever at musik har en puls eller står stille, har et tempo eller er tempoløs, og at den har en taktart. Her er det oplagt at udfolde fagets didaktiske særkende, nemlig at kombinere en intellektuel, matematisk forståelse med udførelse af enkle, noterede rytmer, eller grooves.

Så for at eleverne kan blive fortrolige med de musikalske parametre kan det være hensigtsmæssigt at undervisningen hele tiden er en vekslen mellem ny information og afprøvning af denne i forhold til den klingende musik. Når de således er blevet fortrolige med musikkens byggesten, kan man lave lytteøvelser, hvor slutmålet er en samlet beskrivelse af fx instrumentation, form, tempo, taktart, tekstligt udtryk, men hvor en gruppe lytter til tempo/taktart, en anden til form osv. Og endelig kan andre opsøge information på biblioteket/nettet om det pågældende musikstykke, komponisten, stilen, m.m. Ethvert musikstykke vil kaste en række delemner af sig og selv om man på dette niveau ikke kan forvente uddybende fremlæggelser, så er processen og erfaringerne vigtige, når eleverne senere i forsløbet selv skal arbejde projektorienteret.

En anden pædagogisk indfaldsvinkel, der er med til at skærpe elevernes lyttebevidsthed, er sammenligningen af to forskellige indspilninger (fortolkning) af samme stykke musik. Genren og stilen er underordnet og eleverne vil blive bragt i en position, hvor de med fagterminologien (fx musikkens parametre) skal kunne redegøre for forskelle og ligheder, som fx tempo, dynamik, instrumentation og frasering.

Intensiv lytning¹

En god indgang til en lytte- og oplevelsesmæssig musikbeskæftigelse er undervisningsmetoden ”intensiv lytning”. Intensiv lytning er gentagen lytning med skiftende fokusering. Gentagen lytning med skiftende fokusering sætter en proces i gang, der skærper og udvikler den musikalske opmærksomhed, fokuserer på musikkens egenart og lader musikken meddele sin orden og betydning. Intensiv lytning er en praksis, hvis fremgangsmåde bestemmes af den musik man ønsker at undersøge og få indsigt i. Intensiv lytning gør det muligt at arbejde med enhver form for musik.

¹ Afsnittet om intensiv lytning er delvist forfattet af Erik Christensen, www.timespace.dk

Hvis musikken findes nedskrevet, kan man bruge intensiv lytning til at opkvalificere sin musikalske indsigt.

Musikalsk indsigt afhænger af de spørgsmål, der stilles forud for og i løbet af den gentagne lytning.

Det vil ofte være musikken selv, der fremkalder de relevante spørgsmål. Det er nødvendigt at acceptere, at musik er flertydig, og at tolkning af musikken afhænger af kultur og kontekst

Intensiv lytning omfatter beskrivelse af musikkens helheder og dele, musikalsk forløb og struktur, beskrivelse af udtryk og følelser og kropslig påvirkning der opleves i musikken, og mulighed for tolkning af musik som betydning eller dramatisk forløb.

Intensiv lytning kan med fordel tage udgangspunkt i beskrivelse af musik som tilstande, begivenheder, bevægelser og forandringer, og på et senere tidspunkt stille spørgsmål om specifikke musikalske elementer og parametre. Herved åbnes for lytning, der ikke hindres eller hæmmes af forudfattede forventninger.

Uanset hvilken musik der er tale om så er det vigtigt at

1. musikstykket har en afgrænset varighed på ca.2 min. (et kort stykke, en bid af et større stykke)
2. musikken høres mange gange og mindst to gange før der samtales om den

Projektforløbet

Emnet vælges i samarbejde med læreren

Det står læreren frit for, hvordan man ønsker at tilrettelægge projektarbejdet – som paraplyemne, eller som en række delemner. Hvis det fx organiseres som paraplyemne kan følgende forslag tjene som inspiration:

- Sort amerikansk populærmusik (jazz, soul, hip hop, blues, funk, r+b m.m.)
- Musik for scenen (opera, operette, musical, revy)
- Musikken og ungdomsoprøret (Dylan, Beatles, Doors, Stones, Jefferson Airplane, Hendrix)
- Musik og billede (filmmusik, musikvideo, MTV)
- Wienerklassisk musik (Mozart, Haydn, Beethoven)
- Religiøs musik (gregoriansk sang, messer, gospel, Frelsens Hær, buddhistisk munkesang)
- Barokmusik (Vivaldi, Bach, Händel m.fl)
- Musikken på Cuba (salsa, rumba, punto)
- Dansk musik (Carl Nielsen, højskolesangen, Kim Larsen, Kuhlau, Alrune Rod, Love Shop)
- Den danske musikkanon (udvalgte værker/numre)
- Rock´n´ roll og ungdomskulturen
- Dansk pop-,beat-, og rockmusik ca.1967 til i dag
- Coverversioner (i et historisk perspektiv)
- Politisk musik (historisk synsvinkel)
- Musik og censur (freemuse.dk)
- Musikalske traditioner (brugen af fortiden i nutiden, den folkelige tradition)
- Nationalisme og musik (nationalmelodier, fodboldsange, olympisk musikanvendelse)
- Programmusik (historisk synsvinkel)
- Religiøs musik (på tværs af tid og stil)
- Rockmusikkens stilarter
- Jazzens stilarter

Under alle omstændigheder er det meningen, at eleverne, enten hele klassen eller gruppevis, over en tid arbejder fokuseret på et bestemt forhold ved hjælp af de faglige redskaber, de har tilegnet sig i grundforløbet. Læreren bør ikke acceptere emner med for spinkelt et baggrundsmateriale og analysetilgang. De fleste større emner er i dag efterhånden lærebogsbeskrevet og ellers kan en fornuftig netsøgningsanvisning også sikre lødigheden. Når emnet er valgt, og de enkelte grupper har valgt sig ind på underemner, bør læreren sikre sig at den kommende tids musikbeskæftigelse får et fornuftigt forløb - at holdet bliver orienteret om projektarbejdsformen, dvs. en mulig firetrinnsmodel med

- A. Lærerstyret information om emnet, analyseredskaber, søgningssteder, kildemateriale, faldgruber osv.
- B. Problemformuleringsarbejde i grupperne, hvor læreren hjælper til.
- C. Projektgruppearbejde med emnet, inklusiv skriftlig dokumentation. Her er læreren konsulent.
- D. Fremlæggelse for resten af klassen.

Projektforløbet kan organiseres på forskellig vis og her skal skitseres nogle muligheder

- Projektarbejdet og musikudøvelsen holdes arbejdsmæssigt adskilt dvs over en periode arbejdes med det særlige musikemne. Fremlæggelserne afslutter dette forløb. Herefter arbejdes der med musikudøvelse i mindre grupper eller hele klassen. Eller det kan foregå i modsat rækkefølge. Det er meget sandsynligt at musikemnet også indeholder sange og musikstykker, som eleverne selv kan udføre og hvis tiden ellers tillader det, er det en oplagt pædagogisk pointe at synge/spille musik derfra
- Projektarbejdet og musikudøvelse kombineres, således at man af lokale årsager skiftes til at gøre det ene og det andet. Evt de samme grupper i begge dele, men det kræver betydeligt organiseringsarbejde for at få det til at fungere

Musikudøvelse

Nogle elever har været på efterskole, hvor sangen har en central placering i skolekulturen, mens andre har et særdeles begrænset kendskab til sangrepertoiret. Det bør der tages højde for ved tilrettelæggelsen - både at synge sange, man forudsætter kendte og sange som vil være nye for de fleste. Det er for mange elever nyt og grænseoverskridende at skulle synge, så i starten bør instruktionen være nænsom. Senere i forløbet kan man øge kravene og fokusere på intonation, klang, frasering, stilkendskab og udtryk.

I forbindelse med opvarmningsøvelser for både stemme og krop, er det en pædagogisk god idé at bringe oplysning om stemmedannelse på banen, så eleverne opnår kendskab til elementære sangteknikker inden for klassisk såvel som rytmisk sang. For de fleste vil stemmeopvarmning være en selvfølge efter kort tid.

Beskæftigelsen med den enstemmige sang forløber over hele skoleåret, men der er ingen grund til at holde sig tilbage med ret hurtigt at introducere flerstemmighed. At "holde sin stemme" kan være vanskeligt og kræver mange gentagelser, men det er en musikalsk oplevelse, når det lykkes. For at flest muligt kan få glæde af sammenspillet, bør brugen af de grundlæggende instrumenter - percussion, bas, trommer, keyboard etc. - indføres successivt. Præsentationen af det enkelte instrument kan med fordel knyttes sammen med indlæring af noder og rytmer, således at der opleves en flydende overgang mellem teori og sammenspil.

Man kan uden videre lave klasseundervisning i elementære rytmefigurer (beat, off-beat, metriske og rytmiske grundelementer), ved at tage udgangspunkt i det kropslige - finde en grundpuls og holde et tempo. For ofte er de rytmiske problemer af motorisk snarere end af musikalsk art. SDS-øvelser (Sang-Dans-Spil) kan være et pædagogisk værktøj til en kropslig forankring af diverse grooves, rockmønstre til 2+3 claves- mønstre. SDS-øvelserne er ofte hverken decideret instrumentale eller vokale. Den musik/de grooves, der opstår, frembringes gennem rytmer, som man fabrikere ved hjælp af lyde, stamp, klap, ting man slår på osv. Ikke desto mindre arbejder man med traditionelle begreber som enstemmighed og flerstemmighed, og gennem øvelserne optræner man desuden en forståelse for musiks opbygning i formled, for enstemmige og flerstemmige grooves, for breaks, rundgange, riffs, ostinater osv. De bliver på den måde bekendt med hvordan et stykke (primært rytmisk) musik kan bygges op, og ved navngivning og anvendelse af de forskellige musikalske fænomener erhverver eleverne en sproglig bevidstgørelse, de bl.a. kan genanvende, når de skal beskæftige sig med analyse af den (rytmiske) musik. Oplevelsen og erfaringen ved at anvende de musikalske fænomener på egen krop kan blive en vigtig del af indlæringen.

Det kan være motivationen til at arbejde videre med trommesættet og rockmusikken samt med latinamerikanske percussionfigurer på instrumenter som bongos, timbales, conga-trommer, claves, guiro, koklokke, maraccas. Et sådan arbejde kan føre til enkle rytmiske numre i sig selv og være til inspiration for gruppesammenspil hen mod eksamen. Et stomp-nummer, et talekor eller en SDS-komposition kan være en mulighed.

Kan ovenstående praktiseres efter et rotationsprincip vil enkle latin- eller rocknumre kunne fortsætte i egentlig sammenspil, som også indfører breaks, fills og overgangsfigurer. Det er bydende nødvendigt at læreren fra starten opstiller ”spilleregler”, så instruktion og spilleri holdes klart adskilt. Lydniveauet kan blive betydeligt for alle parter, hvis aftalerne ikke holdes.

Bassen er et oplagt begynderinstrument og en forudgående undervisning i, hvor tonerne ligger på gribebrættet, vil gøre selv begyndere selvhjulpne i løbet af ganske kort tid.

På keyboard kan alle lære opbygningen af de almindeligste akkordtyper, og det vil være muligt at udføre tætliggende akkorder, gerne med et rytmisk islæt.

Ofte vil der på musikholdet gå elever, som måske har gået på den lokale musikskole og som med nytte kan inddrages i instruktionen, men når den egentlige sammenspilstime går i gang, bør det ikke kun være talenterne, der sættes på trommer, bas og keyboard. Læreren må skabe rum for at de ”nyuddannede” også kommer til. Det er erfaringen, at eleverne med introduktionen får lyst til selv at øve videre med eller uden lærerens mellemkomst.

Bag benævnelser som ”flow” og ”1-2-3”² gemmer sig en pædagogisk mulighed for at realisere, at en klasse på 30 elever over et forholdsvis kort tidsrum vil komme rundt og få afprøvet rytme-, bas- og akkordinstrumenter. Dette sker i samme lokale, der før eleverne møder er rigget til med fx to basguitarer, to guitarer, to keyboards, to trommesæt, to sæt conga-trommer, tre mikrofoner, percussioninstrumenter. Når eleverne dukker op bekendtgør læreren ”spillereglerne” for sessionen. Et ostinatbaseret og enkelt nummer indstudies som SDS-øvelse, hvor instrumenternes placering i groovet synges eller klappes i en stor rundkreds. En gruppe elever holder en forsimplet trommerytme, en gruppe synger/markerer guitarriffet, en gruppe synger omkvædet (en- eller flerstemmigt). Når rollerne og figurerne synes på plads, anvises grupperne de pågældende instrumenter efter princippet ”1-2-3”. 1 = iagttagere, 2=øver lidt med evt. uden lyd på instrumentet, 3=spiller/synger. Hovedideen med benævnelsen ”flow” er at den igangsatte puls ikke brydes ved indstuderingen. Eleverne er nu i gang på alle instrumenterne og på et tidspunkt tæller læreren ind til et break. Under breaket skifter alle position. 3’ eren bliver til en 1’ er på et nyt instrument og så fremdeles.

² Som pædagogisk begreb og praksis er det indført af Mads Pagsberg og Sille Schlutz, www.pagsberg-schlutz.dk

Når holdet er blevet fortroligt med indstuderingprocessen, har sunget og spillet et antal numre, evt. opført dem for et publikum, anbefales det, at eleverne i stigende grad selv tager ansvaret for indstudering og opførelse og dermed kommer ind i centrum af en række samarbejdskompetencer – individuelle ønsker over for gruppehensyn, konsekvensen af valg, æstetiske diskussioner osv. Undervejs i processen bør man løbende overveje kvalitetsniveauet. Er det godt nok, eller kan det blive bedre...og hvordan gøres det bedre? Læreren kan komme med forslag, men det er også vigtigt, at eleverne inddrages, og ofte kan man her trække på klassens særlige musikalske talenter, der kan bidrage med instrumentale eller vokale instruktioner. Hvis det er muligt, kan holdet splittes op i mindre grupper, afhængigt af skolens lokalemuligheder. Hvis projektgrupperne og sammenspilsgrupperne er identiske, vil det være muligt at udnytte lokalerne optimalt ved at lade nogle arbejde med projektemnet (som ikke behøver at foregå i musiklokalet) og andre øve i grupper.

En mulighed kan også være at faglæreren har fundet 5 velegnede sammenspilsnumre af overkommelig sværhedsgrad. De bliver først øvet med hele klassen, hvorpå de etablerede grupper bliver bedt om at vælge et af numrene (gerne sammenfald mellem flere grupper). Med sine forslag ved læreren, at eleverne på et C-niveau og uden andre forudsætninger end dem undervisningen bidrager med, vil kunne præstere en rimelig fremførelse. Så slipper man for tidsrøvende smagsdiskussioner og også ofte helt urealistiske forslag ude i grupperne.

En anden mulighed er at hele klassen til at begynde med indstuderer det samme nummer. Herefter øver fx to grupper videre på dette samme nummer.

Det vil også være muligt at arbejde med musikalske fremførelser, der ikke nødvendigvis knytter sig til det traditionelle musikgrej i lokalet, dvs. talekor, stompsnumre, electronica og SDS-kompositioner. Inddragelse af koreografiske elementer vil i nogle genrer støtte fremførelsen. Man kan også forestille sig fremførelser, der i nogen udstrækning inddrager it. Da gruppestørrelsen angives fra mindst 2 personer, vil det være muligt at arbejde i mindre grupper, men også med hele klassen.

Hvis det sidste er tilfældet vil det være en god idé at udvide numrenes instrumentation (flere keyboards, to bassister, to trommeslagere, flere guitarister osv) og formforløb fx gennem breaks med SDS-indslag, percussionafsnit, rapafsnit, stomp, således at flere får mulighed for at udtrykke sig individuelt musikalsk.

I samarbejde med læreren kan holdet vælge at arbejde videre med et nummer, man tidligere har fremført ved eksempelvis en forårskoncert, eller indstudere et andet og nyt nummer. Da ensembleopgaven i sig selv kræver flere elevers medvirken, bør læreren tidligt i forløbet pointere, at valgene af ensemble-opgaver til eksamen vil kræve kompromisser. Den mundtlige prøve i musikudøvelse bør derfor forberedes i god tid, så eleverne sikres passende øvetid i timerne og evt. uden for skoletiden. Det er en mulighed at splitte klassen op i mindre grupper under fornuftig hensyntagen til musikalsk kunnen. Et nummer forstås meget bredt og kan eksempelvis være en improvisation, et talekor, en sats, et stompsforløb, en computerkomposition, en SDS-opførelse med brug af krop og stemme, eller en mere traditionel gruppefremførelse som kopiversion. Ved grupper, der har vanskeligt ved at løfte opgaven hele vejen rundt, kan læreren i nødstilfælde hjælpe med som musiker.

Ønsker en elev at fremføre et solonummer evt. med akkompagnement til eksamen, vil det også være en mulighed, men hovedsigtet med musikudøvelse er gruppesammenspil.

Musikundervisningen skal etablere kontakt til det øvrige musikliv

Det er vigtigt, at eleverne oplever deres musikinteresse i et større perspektiv: musik som del af en forbrugskultur, som del af en kunstnerisk, professionel uddannelse, som del af et koncertmiljø, som en del af et mediebillede. Mulighederne er talrige: besøg på musikuddannelsesinstitutioner (universitet, musikskole, konservatorium, MGK), pladestudier, koncertsale, operaforestillinger, prøvearbejde med professionelle musikere. Flere og flere musikere, enkeltpersoner, grupper og organisationer tilbyder skolebesøg.

3.4 Samspil med andre fag

De kunstneriske fag i en undervisningssammenhæng bidrager med både en teoretisk-analytisk og en praktisk-produktiv dimension, som er med til at udvide de erkendelsesmæssige potentialer hos eleverne, og de tilføjer en kunstnerisk-eksperimenterende og kreativ side, som spiller sammen med og inspirerer både naturvidenskabelig og samfundsvidenskabelig kompetenceudvikling og tænkning.

De kunstneriske fag er således med til at udvide elevernes omverdensforståelse til at kunne omfatte både en fysisk, målelig, naturvidenskabelig, ”objektiv” og en fikcionaliseret, fortolket, æstetisk, ”subjektiv” tilgang til omverdenen og de kunstneriske fag kan indgå i samarbejdet med andre fag på flere måder:

De kan indgå i en meget stor del af de emner og projekter, der arbejdes med i almen studieforbereelse som et direkte involveret fag eller som et fag, der bringes ind for at belyse en kunstnerisk-kreativ side af emnet. Det kan altså være et af de bærende fag i projektet eller det kan være som et ”gæstefag”.

De kunstneriske fag kan indgå med en praktisk-produktiv dimension i forbindelse med projekter i almen studieforbereelse, hvor en del af samarbejdet indebærer, at eleverne skal udføre eller lave en konkret præstation eller et produkt.

De kunstneriske fag kan samarbejde med alle hovedområder, idet de kunstneriske fag indeholder såvel en innovativ-kreativ side som en analytisk-historisk side.

De kunstneriske fag kan indgå i samarbejde omkring temadage og studierejser, hvor de vil kunne bidrage med både den analytisk-historisk dimension og med den kreative og produktive dimension.

Da de kunstneriske hold kan være sammensat af elever fra flere klasser kræver det særlig fokusering på tilrettelæggelse og skemalægning ved AT-forløb. De involverede klasser må beslutte sig for samme overordnede emne, det skal lægges i samme periode og timerne i de kunstneriske fag parallelt. Det vil desuden være mest hensigtsmæssigt at man ved gruppe/projektarbejde sammensætter arbejdsgrupperne ud fra valget af deres kunstneriske fag.

Noget tilsvarende vil gøre sig gældende (dog i få perioder), hvis almen studieforbereelse lægges som faste ugentlige timer.

Efterfølgende angives en række eksempler på flerfaglige ideer. De er blot angivet som overskrifter og enkelte stikord. Det er fler- og/eller tværfaglige emner der kan foldes ud i fx almen studieforbereelse, studieretningsopgaven eller studieretningsprojektet. Det er den enkelte musiklærers ansvar at sørge for at både kernestof og supplerende stof er repræsenteret, svarende til det niveau faget medvirker med.

- Ungdomsbevægelser og subkulturer (mellem fx musik, engelsk, samfundsfag, historie, dansk og idræt).
- Afroamerikansk kultur (mellem fx musik, engelsk, samfundsfag, historie og idræt).
- Enevælde (mellem fx musik, historie, dansk, billedkunst og idræt).

- Religiøs musik (mellem fx musik, religion og filosofi).
- Musik i middelalder og renæssance (mellem fx musik, historie, engelsk, dansk, religion og idræt).
- Musik og medier (mellem fx musik, mediefag, samfundsfag, dansk og psykologi).
- Cubansk musik (mellem fx musik, geografi, historie, idræt, samfundsfag, religion, spansk og engelsk).
- Lydbølger (mellem fx musik, fysik og matematik).
- Rusmidler (mellem fx musik, biologi og kemi).
- Kroppen og stemmen (mellem fx musik, idræt og dramatik).
- Det digitale og det analoge (mellem fx musik, matematik og fysik).
- Filmmusik (mellem musik og mediefag)
- Musik og censur, musik og politik (mellem fx samfundsfag, religion og historie)
- Grunge som musik, kultur og identitet (mellem fx samfundsfag)
- Tid (mellem fx fysik, matematik, biologi, historie, geografi, idræt, filosofi, dramatik, billedkunst, mediefag og sprogfagene)
- ”Lange linjer”- et stihistorisk forløb (mellem fx historie, dansk, billedkunst, dramatik og musik)
- Musik for scenen – opera, operette, musical, revy (sammen med dramatik)
- Kroppen og stemmen (mellem fx idræt og dramatik)
- Det digitale og det analoge (mellem fx matematik og fysik)
- Musik og køn (filosofi, dansk, historie)

4.2 Prøveform

Det anbefales at musiklæreren konsulterer ”Eksamensbekendtgørelsen” for at få generel indsigt i forhold i forbindelse med eksamens afholdelse.

Elever, der har valgt musik på B- eller A-niveau (ikke blot en interesselikende giveelse) deltager ikke i prøven i musikkundskab, men kan inden eksamen i musikudøvelse tilkendegive over for læreren, at de ønsker at deltage i denne del af prøven, men uden for bedømmelse. Denne særlige ordning for musikfaget er indført under hensyntagen til den eller de sammenspilsgrupper, der allerede over længere tid har samarbejdet om indstudering af et nummer med alle nødvendige musikalske deltagelse.

Musikkundskab(-teori og –historie)

Grupperne har mindst 24 timers forberedelse og det forventes at skolens administration, i samråd med musiklæreren, giver meddelelse om, hvornår og hvor længe det vil være muligt for eleverne at have adgang til et stereoanlæg og et tangentinstrument på skolen. I øvrigt må man formode, at de fleste musikelever har lyttemuligheder derhjemme.

De enkelte grupper får ved skoledagens begyndelse på dagen før eksaminationen tildelt det ukendte prøvemateriale. Grupperne kan derefter fælles og/eller individuelt forberede sig til eksaminationen. Prøvematerialet består af den klingende musik og den grafiske gengivelse heraf (node, grooveskema m.m.) og evt. øvrigt materiale (tidslinje til udfyldelse, et tekstbilag eller et videobånd/dvd). Men der medgives ikke detaljerede spørgsmål, der kan lede eleverne i en bestemt retning. Læreren skal derimod i forbindelse med undervisningen sikre sig, at eleverne er fortrolige med arbejdsmetoder, således at de i gruppen selv kan arbejde med materialet og gøre både generelle og specielle iagttagelser. Om prøvematerialet består af et eller flere stykker musik afgøres af faglæreren.

Lige før eksaminationen trækker den enkelte elev sit delspørgsmål, der typisk kan være todelt: Et spørgsmål om nummerets storformale opbygning (f.eks. ved en fremlæggelse og kommentering af et korskema) samt nogle spørgsmål, der beskæftiger sig med særlige facetter ved musikken (f.eks. instrumentation, melodiens form, solospillet i et bestemt kor eller rytmegruppens funktion) og/eller dens musikhistoriske og musikkulturelle sammenhæng (= 2.1. Det supplerende stof). Første del af opgaven kan være fælles for flere eller alle elever i gruppen, mens detailspørgsmålene som hovedregel er forskellige.

Opgaverne skal være udformede, så de afspejler og ligger i naturlig forlængelse af de arbejdsmetoder, gruppen har anvendt i forbindelse med undervisningen. Har undervisningen været baseret på noder, så må prøvematerialet også udgøre nodegengivelser. Har undervisningen været auditiv funderet og med grafiske gengivelser, må prøven være det tilsvarende. Det vil være helt naturligt at censor også kommer ind på teoristof og musikforhold, der har været genstand for undervisning i løbet af året.

Da der er tale om gruppeforberedelse og at flere derfor har arbejdet med samme stof, er det eksaminators opgave at få afdækket den enkelte elevs forståelse og viden efter, og ikke stille sig tilfreds med tillærte, korrekte svar.

Alle delspørgsmål skal foreligge ved prøvens start og ved hver gruppe skal der foreligge et spørgsmål mere end antallet af gruppemedlemmer, således at det samlede antal ekstraspørgsmål for hele holdet ved prøvens start er på mindst 4.

Eleverne har ved prøven ikke yderligere forberedelsestid, men det er da altid en god idé at eleven lige når at tænke over spørgsmålets indhold før fremlæggelsen.

Når eleven har været til prøve, bør han ikke kunne kommunikere med resten af gruppen før alle dens medlemmer har været oppe. Der bør derfor sættes en eksamensvagt enten på gruppen, før den skal til prøve eller på de personer, der har aflagt prøve.

Ønsker en elev at gå til individuel eksamen i både musikkundskab og musikudøvelse er det en mulighed.

Musikudøvelse

En egentlig individuel bedømmelse kan være vanskelig, men en overordnet vurdering af præstationen er realistisk og kan indgå i den samlede individuelle bedømmelse. Endelig vil det være muligt efter første opførelse at lytte til særlige præstationer på holdet.

I den praktiske afvikling af den mundtlige prøve er det vigtigt at være opmærksom på, at der for de fleste elever vil forekomme ventetid mellem delprøverne i musikkundskab og musikudøvelse.

Læreren bør ved en omhyggelig planlægning søge at begrænse denne ventetid mest muligt.

Den praktiske organisering af den mundtlige eksamen kan foregå således, at der eksamineres ti elever i musikkundskab, hvorefter eleverne i frokostpausen gør klar til eksaminationen i musikudøvelse. Herefter eksamineres endnu fem (eventuelt op til seks) elever i musikkundskab. Der eksamineres således 2,4 eksaminander i timen.

Ved tilrettelæggelsen af eksaminationsplanen kan det være hensigtsmæssigt, at elever, der har arbejdet i samme projektgruppe, eksamineres umiddelbart efter hinanden. Men da en elevgruppe, der har arbejdet sammen om et projektemne, ikke nødvendigvis også har dannet gruppe i forbindelse med musikudøvelse, vil det kunne forekomme, at elever får eksaminationen i musikkundskab og eksaminationen i musikudøvelse fordelt på to dage. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis hele holdet har arbejdet sammen i musikudøvelse.

Læreren skal allerede i forbindelse med gruppedannelsen til musikprojektet være opmærksom på, at der skal kunne lægges en eksaminationsplan. Af hensyn til eksaminationsplanen vil det være en fordel, men næppe altid muligt, hvis projektgrupperne og sammenspilsgrupperne er identiske.

En plan for en dags eksaminationsforløb kan f.eks. være således (idet der her er forudsat, at projektgrupperne og sammenspilsgrupperne ikke er identiske):

Eksempel på eksaminationsplan Musik C-niveau

kl.	Eksamination
8.00	Elev 1, Musikkundskabsgruppe 1
8.20	Elev 2, Musikkundskabsgruppe 1
8.40-9.00	Elev 3, Musikkundskabsgruppe 1
9.00-9.20	Elev 4, Musikkundskabsgruppe 1
9.20-9.40	Elev 5, Musikkundskabsgruppe 2
9.40-10.00	Elev 6, Musikkundskabsgruppe 2
10.00-10.20	Elev 7, Musikkundskabsgruppe 2
10.20-10.40	Elev 8, Musikkundskabsgruppe 2
10.40-11.00	Elev 9, Musikkundskabsgruppe 2
11.00-11.20	Elev 10, Musikkundskabsgruppe 2
11.20-11.50	Pause + opstilling til musikudøvelse
11.50-	Gruppe 1 = elev 1,9,10 og 11
	Gruppe 2 = elev 2,3,4,5 og 6
	Gruppe 3 = elev 7,8 og 12
	Gruppe 4 = elev 13, 14 og 15
13.05-13.25	Elev 11 Musikkundskabsgruppe 3
13.25-13.45	Elev 12 Musikkundskabsgruppe 3
13.45-14.05	Elev 13 Musikkundskabsgruppe 3
14.05-14.25	Elev 14 Musikkundskabsgruppe 3
14.25-14.45	Elev 15 Musikkundskabsgruppe 3
14.45	Slut

*Elever angivet med **fed** skrift får karakter umiddelbart efter den angivne eksaminationsdel*

Da der gives én samlet karakter, må eleverne først få deres karakter, når de har været prøvet i både musikkundskab og musikudøvelse.

Selvstuderende

I musikkundskab afvikles eksamen svarende til vilkår for de "almindelige" elever. Eleven skal have mulighed for at vælge imellem fire spørgsmål. Selvstuderende kan godt vælge at studere de samme emner som resten af klassen. Listen af énstemmige sange skal være varieret rent genremæssigt og kan typisk bestå i fx 10-15 sange. Skolen udmelder en tidsfrist over for den selvstuderende med henblik på godkendelse af det materiale, der udgør prøvegrundlaget.

Hvis skolen beslutter, at en elev skal op under andre vilkår, kan man vælge følgende model for musik: Hvis hele holdet kommer op, deltager eleven på "særlige vilkår" på linje med de øvrige i klassen dvs indgår i gruppesammenspil og bedømmes på det. Hvis hele holdet ikke bliver udtrukket, går eleven på "særlige vilkår" til eksamen efter regler for sygeeksamen i musik, beskrevet i læreplanen.

4.3 Bedømmelseskriterier

Nedenfor gives tre eksempler på en beskrivelse af karakteren 12, 7 og 02

		Musik C-niveau
Karakter		Vejledende beskrivelse
12	Gives for den fremragende den præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler.	Helhedsindtrykket er at eleven overbevisende, selvstændigt og meget sikkert kan udtrykke sig i og om musik. Eventuelle mangler og småfejl ændrer ikke ved helhedsindtrykket. Præstationen i musikkundskab og musikudøvelse kan være på forskellige niveauer uden at det ændrer ved helhedsvurderingen.
7	Gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler.	Helhedsindtrykket er at eleven er god til at udtrykke sig i og om musik, men flere mangler og fejl forekommer. Præstationen i musikkundskab og musikudøvelse kan være på forskellige niveauer uden at det ændrer ved helhedsvurderingen
02	Gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål.	Helhedsindtrykket er at eleven udtrykker sig usikkert i og om musik. Præstationen er mangelfuld, men dog acceptabel. Præstationen i musikkundskab og musikudøvelse kan være på forskellige niveauer uden at det ændrer ved helhedsvurderingen

Bedømmelsen af elevens præstation skal ses i relation til det opstillede faglige mål i læreplanen.

Der gives én karakter for den samlede præstation i musikkundskab og musikudøvelse ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation

Det er ikke meningen at der skal gives delkarakterer for musikudøvelse og musikkundskab, men netop foretages én samlet vurdering af hver elev. Mht. musikudøvelse, så må censor bevæge sig rundt i rummet og danne sig et indtryk af den enkelte elevs deltagelse og præstation. Censor og eksaminator kan høre nummeret flere gange, måske lytte til særlige passager, isolere instrument- eller vokalindslagene.

Den samme karakter kan opnås ad flere veje: a. en præstation, der er på samme niveau i begge discipliner, b. en præstation hvor niveauet er forskelligt i de to discipliner, til den ene eller anden side.

Undervisningsbeskrivelse

Mod afslutningen af et holds undervisningsforløb sammenskrives undervisningsbeskrivelsen som en revideret og realiseret udgave af studieplanen. Undervisningsbeskrivelsen lægger sig formulerings- og indholdsmæssigt tæt op ad læreplanens kernestof og faglige mål. Derfor må beskrivelsen indeholde oplysning om musikemne/-projekt/forløb, hvilke musikstykker klassen har arbejdet med, hvilke lærebøger, der har været anvendt samt hvilke kontakter man har haft med det øvrige musikliv undervejs. I musikudøvelse angives hvilke én- og flerstemmige sange samt instrumentalsatser man har arbejdet med i timerne.

Undervisningseksempler til dette niveau kan findes på musikfagets hjemmeside på www.emu.dk

